

II Semester B.A./B.Sc./B.Sc. (FAD) Examination, May 2017
(CBCS) (F+R) (2014-15 and Onwards)

LANGUAGE SANSKRIT – II

Bhoja Prabandha, Grammar and Translation

Time : 3 Hours

Max. Marks : 70

Instructions : 1) Answer in **Sanskrit or Kannada or English.**
2) Answer Question No. I and VI in **Sanskrit only.**

I. समुचितम् उत्तरं लिखत।

(10x1=10)

ಸರಿಯಾದ ಉತ್ತರವನ್ನು ಆರಿಸಿ ಬರೆಯಿರಿ:

Choose the correct answer :

1) कथासरित्सागरस्य कर्ता कः ?

अ) सोमदेवः   आ) रामदेवः   इ) क्षेमेन्द्रः   ई) देवेन्द्रः

2) भोजस्य पिता कः ?

अ) मुञ्जः   आ) सिन्धुलः   इ) वत्सः   ई) कौत्सः

3) कः कृतयुगालङ्कारभूतः ?

अ) दाता   आ) त्राता   इ) मान्धाता   ई) विधाता

4) लक्ष्मीधरनामा कविः कस्मात् देशात् आगतः ?

अ) अङ्ग   आ) वङ्ग   इ) मगध   ई) द्रविड

5) निधने अपि सुहृत् कः ?

अ) धर्मः   आ) अधर्मः   इ) दुःखम्   ई) पापम्

6) दशास्यान्तकः कः ?

अ) रामः   आ) कृष्णः   इ) शिवः   ई) सूर्यः

7) भोजः कुत्र हन्तव्यः ?

अ) दण्डकाविपिने   आ) विन्ध्यविपिने   इ) भुवनेश्वरीविपिने   ई) रुद्रविपिने

8) धारायाः राजा कः ?

अ) अशोकः   आ) विक्रमः   इ) चाणक्यः   ई) सिन्धुलः

9) भोजप्रबन्धस्य कर्ता कः ?

अ) बल्लालसेनः   आ) महासेनः   इ) शूरसेनः   ई) कुमारसेनः

10) “यथा राजा तथा प्रजा” इति कः वदति ?

अ) वत्सराजः   आ) बुद्धिसागरः   इ) ज्ञानसागरः   ई) धर्मसागरः

P.T.O.

II. द्वयोः प्रश्नयोः उत्तरं लिखत।

(2×10=20)

ಎರಡು ಪ್ರಶ್ನೆಗಳನ್ನು ಉತ್ತರಿಸಿ:

Answer **any two** of the following :

1) कथासाहित्यम् अधिकृत्य परिचयात्मकं प्रबन्धं लिखत।

ಕಥಾಸಾಹಿತ್ಯವನ್ನು ಕುರಿತು ಪರಿಚಯಾತ್ಮಕ ಪ್ರಬಂಧವನ್ನು ಬರೆಯಿರಿ.

Write an introductory essay on Sanskrit Katha Sahityam.

2) भोजस्य कवीनाम् आश्रयमधिकृत्य लिखत।

ಭೋಜನ ಕವಿಗಳ ಆಶ್ರಯವನ್ನು ಕುರಿತು ಬರೆಯಿರಿ.

Write about the patronage rendered by Bhoja to the poets.

3) भोजस्य राज्यप्राप्तिम् अधिकृत्य लिखत।

ಭೋಜನ ರಾಜ್ಯಪ್ರಾಪ್ತಿಯನ್ನು ಕುರಿತು ಬರೆಯಿರಿ.

Write about Bhoja's Rajyaprapiti.

III. गद्यभागस्य कन्नड/आङ्ग्ल भाषायां वा अनुवादं कुरुत।

(1×12=12)

ಗದ್ಯಭಾಗವನ್ನು ಕನ್ನಡ ಅಥವಾ ಆಂಗ್ಲಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ಅನುವಾದಿಸಿ.

Translate into **Kannada** or **English**.

ततः क्रमाद्राजनि दिवंगते सम्प्राप्तराज्यसम्पत्तिर्मुञ्जो मुख्यामात्यं बुद्धिसागरनामानं व्यापारमुद्रया दूरीकृत्य तत्पदेऽन्यं नियोजयामास। ततो गुरुभ्यः क्षितिपालपुत्रं वाचयति। ततः क्रमेण सभायां ज्योतिःशास्त्र पारङ्गतः सकलविद्याचातुर्यवान्ब्राह्मणः समागम्य राज्ञे 'स्वस्ति' इत्युक्त्योपविष्टः। स चाह - 'देव, लोकोऽयं मां सर्वज्ञं वक्ति'। तत्किमपि पृच्छ।

अथवा/ಅಥವಾ/OR

ततश्चैवं विचिन्तयन्नभुक्त एव दिनस्य तृतीये यामे एक एव मन्त्रयित्वा वज्रदेशाधीश्वरस्य महाबलस्य वत्सराजस्याकरणाय स्वमङ्गरक्षकं प्राहिणोत्। स चाङ्गरक्षको वत्सराजमुपेत्य प्राह - 'राजा त्वामाकारयति' इति। ततः स रथमारुह्य परिवारेण परिवृतः समागतो रथादवतीर्य राजानमवलोक्य प्रणिपत्योपविष्टः। राजा च सौधं निर्जनं विधाय वत्सराजं प्राह।

IV. द्वयोः ससन्दर्भं विवृणुत।

(2×4=8)

ಎರಡು ವಾಕ್ಯಗಳನ್ನು ಸಂದರ್ಭಸಹಿತ ವಿವರಿಸಿ:

Annotate **any two** sentences :

1) सापराधमपि मे वचः क्षन्तव्यम्।

2) त्वमेव राज्याधिपतिः न तु सेवकः।

3) महाभाग एतत्पत्रं नृपाय दातव्यम्।

4) देव, लोकोऽयं मां सर्वज्ञं वक्ति।

(2x2½=5)

V. द्वयोः लघुटिप्पणीं लिखत।
ಎರಡು ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಕುರಿತು ಲಘು ಟಿಪ್ಪಣಿ ಬರೆಯಿರಿ :

Write short notes on **any two** :

- 1) वत्सराजः।
- 2) सिन्धुलः।
- 3) कालिदासः।
- 4) कापालिकः।

VI. संस्कृतभाषायाम् उत्तरं लिखत।
ಸಂಸ್ಕೃತದಲ್ಲಿ ಉತ್ತರವನ್ನು ಬರೆಯಿರಿ :

Answer in **Sanskrit** :

अ) पञ्चानां विग्रहवाक्यं लिखित्वा समासनाम लिखत।

(5x1=5)

- 1) क्षितिपालपुत्रः
- 2) पञ्चपात्रम्
- 3) असत्यम्
- 4) रामलक्ष्मणौ
- 5) उपनगरम्
- 6) चक्रपाणिः
- 7) भोजराजः
- 8) चोरभयम्।

आ) द्वयोः प्रयोगं परिवर्तयत।

(2x2½=5)

- 1) बालः श्लोकं लिखति।
- 2) रामेण रावणः हन्यते।
- 3) कृष्णः हसति।

VII. कन्नड/आङ्ग्ल भाषायां वा अनुवदत ।

(1x5=5)

ಕನ್ನಡ ಅಥವಾ ಆಂಗ್ಲ ಭಾಷೆಗೆ ಅನುವಾದಿಸಿ :

Translate into **Kannada** or **English** :

क्रीडा मानवस्य नितराम् आवश्यकी। क्रीडया शक्तिः वर्धते। उल्लासः उत्पद्यते। आरोग्यं जायते। मनः विकसति। जीवनोत्साहः वर्धते। एकताभावः सम्पद्यते। मैत्री विस्तारं गच्छति, अतः खलु ज्येष्ठाः एकघण्टापर्यन्तं तुल्यशीलवयोभिः क्रीडितव्यम् इति उपदिशन्ति।